

Premiéra, SEN o České mši vánoční Jakuba Jana Ryby 1796-1996

Hra, do jejíhož scénáře se, jak doufáme, za chvíli začtete, vznikala v letech 1975-6 ke 180.výročí premiéry České mše vánoční „Hej, mistře“ Jakuba Jana Ryby.

Její výroba v Hlavní redakci ČsT (dramaturg Eduard Verner, režie Miroslava Valová) byla tenkrát sice zahájena, ale hned vzápětí z vyššího příkazu zastavena.

Protože letos je tomu právě 200 let, co vrcholné dílo české vánoční pastorální lyriky zaznělo poprvé, chceme alespoň knižním vydáním scénáře složit rožmitálskému kantorovi skromný hold za dar, z něhož se každoročně o Vánocích těší už tolikátá generace.

Hodnotu, ryzost a krásu Rybovy České mše vánoční „Hej, mistře“ už mnohokrát ocenili a v příslušných odborných kontextech zvažili povolání znalci. Nám je nejbližší charakteristika hudebního skladatele a teoretika Jiřího Berkovce, který o „Rybovce“ mluví jako o „lidovém betlému v tónech“.

Při rozvrhu hry jsme tedy kompozičně vyšli z dějového půdorysu Rybovy pastorálky. Stavěli jsme dramatickou situaci jako odpověď na otázku, co by asi přimělo Rybovy současníky, aby na Štědrý večer popadli své hudební nástroje a dárky a putovali nocí kamsi k jesličkám - jak se o tom ve mši zpívá.

Půdorys našeho vyprávění vychází z historických reálií, ale nakládá s nimi poměrně volně. Umožňuje to kromě jiného ta pozoruhodná okolnost, že na rozdíl od data nejsou ani místo ani průběh premiéry České mše vánoční v relevantních pramenech detailně doloženy. Víme ovšem, že o Vánocích 1796 byl zásadní letitý spor J.J.Ryby s rožmitálským farářem Zacharem už víc než rok uzavřen dočasným Rybovým vítězstvím. Domníváme se, že časový posun vrcholu jejich konfliktu, jehož jsme se ve hře dopustili, není zkreslováním historie. A doufáme, že tato autorská svévole bude vnímána jako pochopitelný pokus charakterizovat na malé vytyčené ploše co nejzřetelněji historicky doložené vlastnosti a postoje protagonistů.

Dočká-li se hra někdy realizace, bude jistě podíl hudební složky na jejím celkovém vyznění zásadní. Až na drobné výjimky jsme se neodvážili vyznačovat v textu místa, kde by měla hudba zaznít, tím méně jaká - to jistě povolaněji rozhodne někdo, kdo má kromě naší lásky k Rybově muzice navíc i patřičnou erudici.

Také vám nad každým tónem „Rybovky“ srdce tolik usedá?

Třeba byl ten malý rošťák Petr váš praprapradědeček.

V.P. - O.Š.

Stručně o autorech:

Vendulka PROKOŠOVÁ (1948)

1967, maturita na SEŠ zahraničního obchodu v Resslově ul. v Praze

1967 -1968, elév v časopise Reportér

1968 - 1973, Fakulta žurnalistiky UK

1972 - 1986, Čs.televize Praha, hlavní redakce pořadů ze zahraničí

1986 - 1990, Národní divadlo Praha, vedoucí oddělení tisku a propagace

1990 - 1992, Worldwide television news, reprezentantka pro ČSFR

1992 - dosud, volná novinářka, překládá a upravuje dialogy anglicky mluvených filmů a seriálů pro televizi

Otakar ŠTAJF (1947)

1965, maturita na SVVŠ Rokycany

1965 - 1966, elév v literárním měsíčníku Plamen

1966 - 1971, Fakulta sociálních věd a publicistiky (později Fakulta žurnalistiky) UK

1970 - 1971, Čs.televize Praha, hlavní redakce II.programu a barevné televize

1971 - 1972, vojenská základní služba Horní Počáply, okr.Mělník

1972 - 1984, Čs.televize Praha, hlavní redakce vysílání pro děti a mládež

1984 - 1990, Čs.akademie věd, Základní knihovna, oddělení tisku a propagace

1990 - 1993, Týdeník televize, šéfredaktor

1993 do 1.12., ředitel P.R. a marketingu TV Nova

1994 - dosud, soukromý podnikatel

Za nejvýznamnější společná autorská díla pokládají V.P. a O.Š. syna Vojtěcha (1974) a dcery Magdalénu (1977) a Adélu (1981).